

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyilt-tér sora: 1 korona

Kisipari képtelenségek.

Ezen czim alatt vezérczikket ír egyik kanizsai laptársunk, melyben szemére veti az ottani építő iparosoknak tartozkodó álláspontját, őket okozza a beállott pangásért az építő iparral összefüggő iparágakban. Mi a mult évben ugyan ily helyzetben voltunk mivel az előtte való évben a sok ipari strájk nem csak az iparosokat bénította meg, de az építető gazdákat is teljesen elkedvetlenítette a sok igazságtalan és ok nélküli strájk. Sajnálattal látta az iparosok vergődését; egyik másiknak a küzdelemben való elvérzését.

Ez okozta a mult évi teljes pangást; és a kijózanodás szerencsére hamar beállott; munkásaink is belátták a képtelen harc káros voltát, úgy, hogy ez évben kis városunkban amerikai módon indult meg az építő ipari élet.

A fő és mellékutcákon egyaránt mozgalmas az élet az építő iparban, és megvagyunk győződve, hogy szomszédunkban is így be fog állani a kijózanodás.

Csodáljuk, hogy laptársunk mindjárt a nagyiparosok után áhitozik. Tessék elhinni, hogy az a kis iparos sem tud a levegőből megelni, mert a magyar kisiparosnak tudvalevőleg tőkéje nem igen van, és ha csak némi kis haszonra van kilátása, bizony szívesen vállal munkát, sőt épen az

a legnagyobb hibája, hogy számítani nem tud és egymás szájából veszik ki a falatot, és mikor látja, hogy számításában tévedett, a munka minőségének rovására végzi a vállalt munkát. A mi közönségünk az oka annak, ha egy önérzetes iparosztály nem tud nálunk kifejlődni, itt nem jót hanem csak *olcsót* keres mindeki. Az az iparos, aki azzal az eltökélt szándékkal lép az élet küzdelmes porondjára, hogy tisztességes uton, becsületes jó munkával akarja kenyerét megkeresni, csakhamar kerek alá kerül.

A szerencsétlen bukott iparost és kereskedőt azok nézik ezutan le legjobban, akik őt előbb csak azért támogattak, mert haszon nélkül harcolta munkáját és áruját.

Volt alkalmunk rövid idő előtt egy ily bukott iparosüzlet végeladásnál tapasztalni, hogy minő pocsekolás történik az áruban; nemcsak egyes emberek jelentek meg örvendezve az olcsóságnak, de még hivatalok is ott voltak, ott ahova jóízű ember is csak kényszerűségből megy — ha ugyan megy. —

Nem helyeselhetjük sehogyse ha folyton kis iparosainkat ütök verik. Ő csak kistrészen oka, ha nem tud zöldágra vergődni mert még nem elég intelligens és nem eléggé önérzetes. A mi közönségünkben van a nagyobb hiba, mert ép úgy mint laptársunk, mindjárt a gyáros után epedezik, ő is a

szomszédba szalad még oly dolgokért is, amit otthon is megkaphat. Azt hiszi ha öt garassal olcsóbbért kap valamit, az őt boldoggá és szerencsésé teszi, pedig a mi regente igazság volt az ma is az: Olcsó husnak hig a leve.

Hányszor hallottuk ép olyanoktól, kik a helyi iparosra ha lehetne még a napot sem engednék sütni, hogy ilyen meg olyanok a tapolczai iparosok, feledik, hogy ép ők ennek okai, kik támogatás helyett folyton gáncsolják; feledik, hogy mily akadályokkal kell egy iparosnak megküzdeni; feledik, hogy a törekvő iparos nem stagnálhat, iparát fejlesztenie kell, áldozni kell érte, hogy megállhassa a versenyt és hogy megbízóit kielégíthesse; ne *olcsó* ipar után kiabáljunk, hanem támogassuk a tisztességes és jó iparost, mert különben a magyar iparosnak befellegzett.

Esküdtszéki intézményünk.

Széles e hazában bizonyára mindenki, ki a haladásnak barátja, igaz örömmel üdvözölte e modern intézményt, mely egy lépéssel közelebb vitt bennünket a művelt nyugathoz. Ámde ott, hol világosság és fény van, annak hátterében ott kullog rendszeren az árnyék is. Ez intézménnyel is megvilágítottak bizonyára már több árnyékoldalt is, mi most csak egyre kívánjuk az intéző körök szíves figyelmét felhívni, amely

T A R C A.

Hatvan év előtt.

— Emlékezés a szabadságharcra. —

Kitörölhetetlen betűkkel van beleírva Európa hadviselésének történetébe a szabadságharc téli hadjárata, amely 1849. januárjában kezdődött és Budavára bevétele végződött. Január hava arról nevezetes, hogy Görgei zseniális vezénylete alatt sikerült a dunántúli hadseregnek a felsőmagyarországgal egyesülni. Ez egyesülés persze nem ment könnyen. Számos ütközetben kellett legyűrni az osztrákokat, akik végre is kénytelenek voltak kitakarodni az országból, hogy aztán orosz segítséggel térjenek vissza. A magyar hadsereg kilenc hadtestből állott.

Ezekbe a hadtestekbe voltak beosztva a különböző lovas, tüzér, műszaki és egészségügyi csapatok, önkéntesek, szabad légiók és a többiek, összességükben pedig a magyar kombattans sereget alkották, melynek legjelentékenyebb tényezője a VII. hadtest volt Görgey alatt, mely az osztrák határon legelőször került szembe a Windischgrätz csapataival. A csapatok szervezkedése nagyjában már megtörtént. A honvéd zászlóaljok kétszázán felül állottak és egyre vonultak a harctérre, hogy elesett bajtársaikat pótolják. A téli hadjárat ennek ellenére meglehetősen bal-

szerecsével kezdődik. Mészáros Lázár hadteste megütközik az osztrákokkal. A magyar sereg áll 12.000 emberből és 28 ágyúból, az osztrák Schlick vezénylete alatt 8000 emberből és 15 ágyúból. Mégis a magyarok veresége akkora, hogy az osztrákok három halottjával és huszonkét sebesültjével szemben háromszáz halottat és ötszázhuszonhárom foglyot veszítettek.

Egy másik csapatában, a tarcaliban, melyet ugyancsak Schlick ellen vívott a magyar sereg, a Mészáros helyébe jövő Klapka fényes sikert arat. Az osztrákok betöréseinek hírére a kilenc hadtest az ország különböző pontjain készen várta az ellenség támadását. Így állott a hadra kelt sereg ügye, mikor a kormány január 1-en Pestről elmenekült és január 2-án tartott haditanács Görgei feladatává tette a Vác irányában való elvonulást, majd Lipótvár felmentését. Ennek az utasításnak az volt a célja, hogy az ellenség figyelmét elterelje a Debreczenbe vezető úttól. Görgey azonban nem az utasítás szerint járt el, mert Ipolyságnál Córics, Verebelynél Simunics által támadtatott meg s ha tovább folytatja Lipótvár ostromát, harmadik oldalról is tűz közé került volna. Ennélfogva mást határozott. Mindenáron el akarta érni a feladatot és a tiszai sereg egyesítését, ennélfogva a bányavárosoknak vette útját, ezeket elfoglalja az ellenségtől és két részre osztott seregének egyesülését Besztercebányára tűzi ki. Aulich azonban, aki az egyik hadosztályt

vezette, igazán világos helyzetbe jutott. Nem birt az ellenséges zár miatt előre hatolni. Görgei olyan merész lépésre határozta el akkor magát, aminőt Napóleon szokott a végveszély előtt elkövetni. Meghagyta Aulichnak, hogy a Szalkán keresztül vezető hegyi ösvényen és egy bedőlt alaguton, melyet Rákóczi egér-utjának szoktak nevezni, vezesse át a sereget.

A vállalkozás vakmerő volt és nagyon kockázatos, de teljesen sikerült. A sereg szépen kisiklott az ellenség körmei közül és Besztercebányán megtörtént az egyesülés. Mivel Görgei mindhárom a tiszai sereggel való egyesülésre törekedett, seregét ismét két részre, északra és délre osztva. Liptó, Szepes, Sáros és Abauj megyéken keresztül viszi útját. Az egyesülés helyéül Lőcsé volt kitűzve. Guyont Iglónál meglepte ugyan az ellenség, de sikerült visszahúzódnia. A hadi történelemben szinte páratlanul álló visszavonulás között február 4-én és 5-én a hadtest összes csapatai szerencsésen Lőcsére értek. Az utközi epizódok, fáradsalmak és küzdelmek könyvre való külön kötetet tennének ki, ha részletesen el akarnók mondani. Egyik nevezetes momentum volt ezen bravuros hadiutnak Windischgrätz amaz ajánlata, melylyel Renkey kapitány útján Rózsahegyen kínálta meg Görgeit, hogy t. i. játsza át az ő kezére a sereget, ezzel szemben ő teljes amnesztiát és gondtalan megelhetést biztosít számára. Felelet helyett elküldötte Görgei a váci kiáltvány

bizonyára egy kis jóakarattal mellett kikerülhető volna.

Nem tartjuk ugyanis helyesnek, hogy tanítókat és tanárokat a szorgalmi időben napokra sőt hetekre esküdtbírói teendőkre behívjanak. Sokkal több hátrány származik ebből tanúgyünkre mint ha akár teljesen felmentenők az illetőket e kötelezettségtől, vagy ha kimondanók törvényben, hogy csak a nagy szünetekben hívhatók be. A jogos keserűség adja a tollat e panaszra kezünkbe, mert felesleges szerkesztőnk is, ki csendes óráiban szintén a tanítás mesterségét űzi, már egy hete hogy a bírói tisztet tölti be.

Az iskola hátránya mellett a mienk bizonyára eltörpül, e helyütt csak azért említjük fel, hogy t. olvasóink e számnak hiányaiért ne szegény szerkesztőnket üssék. Igaz, hogy neki sem árt, hisz gyakran ütik őhelyette a szegény kiadót, mert a mi jó publikumunk nem mindig van tisztában, ki a Cölestin és ki a Fridolin, sokszor ütik a szerkesztőt, mikor bizony a kiadó a ludas, de még gyakrabban a kiadót, azok, kik e mulatságot nem is fizetnek.

Esküdtbíróság.

Folyó hó 3—8-ig öt büneset fölött ítélt a zalaegerszegi esküdtbíróság.

Az első napon Salamon Péter 17 éves kerkasztantalfai suhanc gyujtogatás büntette miatt állt a bíróság előtt. Vádolt felgyújtotta édes apja felszerét, mivel az ittas állapota miatt megintette. A tűz elhamvasztotta a lakóház tetejét is. A esküdtbíróság verdiktje alapján 8 hónapi börtönre lett ítélt.

Második nap Hermann Száraz Dávid zsidkőczy cipész segéd szándékos emberölés kísérlete miatt állott vádlottként az esküdtbíróság előtt. A vádlott 1908. december havában Murcs András és Fehér Lajos zsidkőczy erdő-

őrökre rálőtt a bődeházi erdőben, s Fehér Lajos holtan rogyott össze. Vádolt tagadta a tett elkövetését, s miután a vadászok többen voltak, a bizonyítás nehéz volt, de a büntett elkövetésének körülményei amellyel bizonyítottak, hogy vádlott is a vadászok között volt s vilószínűvé teszik bűnöségét. Ennek alapján három évi fegyház büntetésre ítéltetett, ami ellen azonban védője semmiségi panaszt jelent be. Az ügy kuria elé került.

A harmadik napon Zsoldos Mária cselédleány szándékos emberölés büntetvével vádolva állt a bíróság előtt. A cselédleány Stefánecz József kéménysöprőnél szolgált és többekkel folytatott titkos szerelmet, amit a gazda 17 éves inasa Kondor Sándor is tudott. Az elvetemült leány állítólag, hogy az inas el ne mondassa e viszonyát a leány édes apjának, 1908. december havában egyik este az inas alvó állapotában oly erővel ütötte fejbe, hogy annak a koponyáját szétverte, ami azonnali halált okozott. Vádolt bűnös tettet töredelmesen bevalotta. Az esküdtbíróság határozata alapján a bíróság a fiatal bűnöst 4 és fél évi fegyházra ítélte. A bíróság tekintve, hogy az ügy szerelmi históriával volt összekötésben, zárt ülésben tárgyalta az esetet, pedig ugyancsak nagy érdeklődő közönség kívánta végighallgatni.

Május 6-án özv. Dénes Pálné nemesei lakos szándékos emberölési bűne tárgyaltott. Vádolt 14 évig élt házastárs, részeges urával együtt, ki őt és gyermekeit ütötte, verte. Az asszony emellett szorgalmas, munkás házasnő volt. A férj a szerzeményt elitta. Az asszony emiatti elkeseredésében a férj egy újabb támadására, fejszét fogott, amivel férjét fejbevágtatta, ki egy nap kioldás után meghalt. Az asszony, hogy bűnét elpalástolja, férje holt testét elásta az udvaron. A büntett csak 6 hónap múlva került nyilvánosságra. Az esküdtbíróság az asszony töredelmes vallomása és a

nagyszámu tanuk egybehangzó vallomása alapján, mely a vádlott javára esett, nem bűnösnek mondta ki, s ennek alapján a bíróság őt felmentette.

Az ötödik napon Raposza Ferenc lendvahegyi mélyvölgyi lakos, kőműves iparos állott bírái előtt, gyujtogatással vádolva. Tűz volt a lendvai hegyen 1908. április 12-én este 10 órakor, leégett Hozian Márk háza. A gyujtogatással Raposza Ferencet gyanúsították, ki ezt megtudva, a gyanúsítók ellen rágalmozási pert indított a lendvai kir. bíróságnál. Erre a rágalommal vádolt egyének most már Raposza ellen tettek feljelentést. 38 tanu lett kihallgatva, akik semmi kézzelfogható érvet nem tudtak felhozni s így az esküdtbíróság határozata alapján a törvényszék vádlottat felmentette.

H I R E K.

A megyei állandó választmány gyűlést tartott hétfőn Gróf Battyány Pál főispán elnökletével. A választmány pártolja Szabolcs-vármegye gazdasági egyesületének a telepítési és parcellázási törvénytervezet tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát. Szóvá teszik az önnálló bank érdekében tartandó népgyűléseket is. — Dr. Thassy Gábor főorvos javaslatára nem pártolják a Csáktornyan kérvényezett második gyógyszerárt.

Vármegyei közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága holnap tartja május havi közgyűlését: A 165. pontból álló tárgyból bennünket közelebről érdekelnek a következők: A vasuti bizottság javaslata a balatonvidéki vasut segélyezésére megszavazott 400.000 K. tárgyában. Zemplén vármegye 21/909. sz. átirata Dr. Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak a börtörvény megalkotása alkalmából való üdvözlése tárgyában. A községek orvosi körökbe leendő beosztása és a körorvosok lakáspénzének vagy a természetbeni lakás kiszolgáltatásának megállapítása. A községi (kör) orvosok fuvarilletményének, rendelési, beteglátogatási, műteti és távolsági díjainak megállapítása. Fertőtlenítő gépek kötelező beszerzése a körjegyzőségekben és a nagyközségekben. A községeknek új határjelző táblákkal leendő ellátása. A járási főszolgabírák hivatalos helyiségeinek biztosítása és ezek bérének fedezéséről való gondoskodás.

egyik példányát s azzal folytatta tovább az utját. A löcsei egyesület egy kis tüntetésre felhasználta Görgei. A tisztikar számára fényes bált adott Lőcsén, hogy ezzel felvillanyozza a polgárságot, nehogy azt higgyék, hogy mintha menekülő, vagy reményevesztett csapat volna az, mely a nemzet ügyét védelmezi.

Lőcséről egyenesen Kassa felé indította hadtestét Görgei, még pedig oly formán, hogy a két ut közül az egyiket, a hernádit tüntetésre használta, a másikat vagyis az eperjesi, melyen ellenség kellett találkozni, az előnyomulás folytatására. Még mindig válságos helyzetben volt. Előtte is ellenség, a hátamögött is, kénytelen volt tehát az eperjesi utat használni, ahol szintén számításra kellett ellenségre. Az Eperjesre vezető ut egyik legnagyobb pontján fekszik Branyiszko, melyet az osztrákok is megtámadhatatlannak tartottak. Görgei Guyon hadosztályát rendelte Branyiszko bevetelésére. Igazi katonai-virtussal indult meg az ütközet. Egy nappal előbb még Lőcsén táncoltak a hadtest tisztjei és azon módon felbokrétázva és szallagokkal feldiszipve, miket szerető kezek tüztek vállakra, most a halál táncára indultak, hogy itt is győzelmet kiséreljenek. Guyon 4000 emberrel és tizenegy ágyuval indult el Branyiszko megvetelésére. Nem sokat bizhatott a sikerben, mert a hadosztálya nagy részét tót legénység alkotta s ezek közül is a 33 és 14 zászlóalj, mint a leggyávábbak csoportja általa-

nosan gunynak voltak kitéve. Guyon azonban érthető szavakkal adta tudtul szándékát.

— Dupla lénungot kap, aki előre tör, kartácsot, aki futni merészel.

Meg kellett érteni a parancsot, annyira világos volt s dicséretére legyen mondva a derek hadosztálynak, olyan jól megértette, hogy a lehetetlennek látszó feladatot a legszébb sikerrel oldotta meg. A harc kezdete és lefolyása egyike volt a legérdekesebb manőverezésnek, melyben az ügyességnek, ravaszságnak és katonai leleményességnek mind nagy szerep jutott. Volt akkor a Guyon táborában egy Coronidesz nevű guerilla-főnök, aki azzal a kéréssel járult Guyon elé, hogy adna neki egy zászlóaljat, mert ő kezkeskedik róla, hogy azzal az ellenséget megkerüli s a győzelmet ezzel megkönnyíti a magyaroknak. Kellő igazolás után Guyon rendelkezésére bocsájtotta Coronidesznek a kért zászlóaljat, csupán az volt feltétlenül kikötve, hogy röppentyűlövessel jelezze, mikor feladatát teljesítette. Ez a Coronidesz nevű guerilla-főnök ugyanis nagyon jól ismerte a környék legrejtettebb zege-zugát is, mivel korábban, mint mérnök ő mérte fel a Branyiszkói hegyeket. Coronidesz egy utász zászlóaljal, egy század tiroli, egy század Újházi-féle vadászszal, két ágyuval és vagy tíz huszár trombitással megindult tehát a furcsa kalandra. Guyon ezalatt az ellenség-gel szemközt és az oldalakban felállította seregét és várta a Coronidesz jeladását. Rö-

vid idő múlva ez is megtörtént. Coronidesz két üres hordóba belelövetett az ágyukkal, melyek iszonyu morajt okoztak. A tíz huszár erre belefújt trombitájába és folytonosan a riadást fújta. A legénység pedig teljes torokból ordított:

— Előre! Irány az ellenség!

Pokoli zürzavar keletkezett az ellenséges táborban, a Coronideszék rettenetes lármája zavarba hozta őket az ágyuk borzasztó bömbölése, de mégjobban a huszárök állandó roham-fuvása. Nem tudták elképzelni, mi lehet. Ugy vélték, hogy egész hadsereg támadt ellenük, mely elől is hátul is tűzberkergeti őket. Mert az adott jelre Guyon csapatai is előre törtek s hogy a lelkesülés el ne hagyja a sereget, a tábori pap, Erdőssy Imre buzdította őket. Kezében a magasra tartott feszülettel bátorította a katonákat tót nyelven:

— Előre fiaim! Nem hagy el bennünket az isten. Mienk lesz a győzelem.

A Mikovényi-féle zászlóaljnál mutatkozott csak bomlás, de Guyon az ismert Görgei-téle recipével gyorsan segített a bajon. Kartács-csal közéjük lövetett. Tíz közlegény és egy tiszt halva maradt a harcmezőn. A tótoknak most mégis eszökbe jutott, hogy mégis jobb lesz a dupla lénung, mint a kartács, nem is gyáválkodtak többé. A branyiszkói hegy csúcsáig egy rendkívül hosszú szeptentín ut vezetett, mely éppen huszonkét kanyarulatot tett a hegy csúcsáig. Hozzá

A kereskedelemügyi miniszter ur leirata az állami mértékhitelítő hivatal elhelyezése tárgyában. Deák Antal taliándörögdi körjegyző nyugdíjaztatás iránti kérvénye. A balatonfüredi állami Erzsébet-szeretetház igazgatóságának kérvénye az eddigi 600 K évi segélynek az 1909. évre leendő megadása iránt. Községi számadás-vizsgáló elnökök kijelölése. Tapolcza község képviselőtestületének községi ingatlanok telekkönyvi rendezése ügyében hozott határozata. Balatonfüred község képviselőtestületének a piaci helypenz bérletnek leszállítása tárgyában hozott határozata. Hirsch Dávid tapolczai lakosnak felebbezése Tapolcza község képviselőtestületének a birkák legeltetési díjának megállapítása tárgyában hozott határozata ellen. Badacsonyomaj kisközség kérvénye nagyközséggé leendő átalakítása iránt. A monostorapáti körjegyzőséghez tartozó községeknek a marhalevel kezeléséről alkotott szabályrendeletét. Tapolcza község képviselőtestületének a tapolcai izr. hitközség iskolájának segélyezése tárgyában hozott határozata. Lesenceistvánd község képviselőtestületének vasuti megállóhely létesítésére 3600 korona költségen felvetele tárgyában hozott határozata. Tapolcza község képviselőtestületének a tapolczai vasuti vendéglő bérbeadás tárgyában hozott határozata. Lesenceistvánd és Lesenczenemetfalu községek képviselőtestületeinek a községi szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozata. Hévíz gyógyfürdőre vonatkozó vármegyei szabályrendelet alkotása.

A kórházegyesület javára Farkas Samu ur városunk szülőtte a vajdahunyadi államvasutak műhelyének ellenőre egy gyűjtőven 22 koronát juttatott. Fogadják úgy az adakozók, mint a gyűjtő halás köszönetét.

A Kórházegyesület elnöksége.

Elmaradt állatvásár. A mult kedden az állatvásár a kedvezőtlen idő miatt megtartható nem volt. Pótvásár megtartását a hatóság annak idején hirdetni fogja.

Értesítés. A tapolczai m. kir. adóhivatalban a hivatalos órák folyó évi május 15-től október 15-ig hétköznapokon délelőtt 7 órától délután 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9-11 óráig tartatnak meg. Ki és befizetések teljesítetnek délelőtt 8 órától déli 12 óráig.

Alispáni jelentés. Arvay Lajos alispánnak az 1909. évi május 10-en tartandó zalavármegyei törvényhatósági bizottsági közgyűlés elé terjesztett jelentéséből: A canonica visitation alapuló párbér kiszolgáltatásáról a vallás és közokt. miniszter 1073/1909. számú rendeletével a nem katolikusoktól

kell még venni, hogy a hegy hóval-jéggel befagyva, sikamlós lejtőkkel a támadónak majdnem lehetetlenne tette a rohamszerű előnyomulást, a védőnek ellenben a legkedvezőbb helyzetet biztosította. A császáriaknak a legnagyobb mértékben e tekervényes ut nyújtotta előnyöket. Minden kanyarulatnál védőcsapatok állottak s ha gondoltak is kemény küzdelemre, arra éppen nem számítottak, hogy ideálisan kedvező pozíciójukat elveszthetik. Pedig elvesztették, mert a honvédek rohama, különösen az első három kanyarulatnál olyan erős volt, hogy a menekülő csapatok a többit is megzavarták. Innen kezdve a sikamlós ut miatt nehezebben ment ugyan az üldözés, hanem ott voltak segítségül az ágyúk, ezek is hajtották az osztrákokat. A harc további része köztudomású. A honvédek kiverték az osztrákokat, elfogták ágyúikat és egy csomó katonájukat s most mar akadály nélkül vonulhattak Eperjesre. Február 10-en megtörtént aztán ennek a kalandos manőverezésnek a tulajdonképpeni célja: a feldunai hadtest Kassára érve egyesülhetett a tiszai hadtesttel. A Górgey által véghezvitt hátrálás nemcsak Kossuthot és a kormányt lepte meg, mely nem tudta jó ideig, hogy merre tűnt el, hanem rendkívül meglepte az osztrákokat is. Olyan zseniálisan siklott ki veszélyes helyzetéből, hogy ezzel a téli hadjáratával a haditörténet egyik legkiválóbb fejezetét nyújtotta végére, melyet katonai iskolákban ma is tanítanak.

Krónikás.

teljesített azon bérszolgáltatásokat, melyek magánjogi kötelezettséget megállapító okirattal biztosítva nincsenek, megszüntette és a katolikus lelkészeket ezért pénzürtéssel kárpótolja.

A Tapolczai Leányegyesület a tavaszra vált időben is folytatja szépsikerű felolvasó, műkedvelő előadásait. E hó 2-án *Beszédes* Margit szavalta el Sas Edének „Csipkerózska” című ismert költeményét, mely elmésen figurázza ki a leány-ábrándozásokat. Beszédes kisasszony ügyesen juttatta kifejezésre a vers humorát s izléssel kipointírozott, diskrét előadása nagyon tetszett. Utána *Biró* Rózi zongorázott. Székely Imrének egy szép magyar ábrándját játszotta el meglepő routinnal s nagyon szép technikai készsége mellett s stílusnak a műkedvelő kislány átlagjátékat meghaladó átérzésével. Sokat tapsoltak a kedvesen előadott zeneszámnak, mely után Goldman Cili és Kardos Leontin ügyesen, feszletlen kedélyességgel adtak elő egy apró párbeszédet. A közönség mulatott a kis színjátékon, de maguk a szereplők is. A rendezés pontos volta *Feleki* Margitka ismert ügyességét dicséri.

Véres adóvégrehajtás! Regi dolog, hogy a magyar ember nem barátja az adófizetésnek, pedig hát már megtanulhatta volna, hogy erre találtak fel a jó magyar szót, hogy „*muszaj*”. Taksonyban somogy megye egyik falujában történt, hogy egy szerencsétlen ellenszegült adóvégrehajtás alkalmával a kigendelt esendőröknek. Ezek kénytelenek voltak szuronyt használni, pár perc alatt a végrehajtó rendben folytathatta munkáját; mert a szerencsétlen ellenszegülő örökre elnémult.

Házasság Léránt József tapolczai járásbírósi tiszviselő folyó hó 11-én tartja egybekelést Budapesten, Buxbaum Mariskával.

Ünnepély a városházán. Ma délelőtt 11 órakor adja át ünnepélyesség keretében Karácsony Kálmán főszolgabíró Virág György bérésnek, a földművelésügyi miniszter ur által adományozott 100 korona jutalmat és díszoklevelet. Az átadási ünnepélyen szívesen látja a község előjárósága az érdeklődőket.

Jogászesztélyek. A tapolczai ügyvédi kar mozgalmat indított arra, hogy a helybeli jogászság között az összetartozandóság s kari érdekek tudatos ébrentartása végett összejövetelek tartassanak. Az eszme mindenképp helyeslendő, hisz ma minden társadalmi osztály, foglalkozási ág versenyez egymással abban, hogy az országos és helyi szervezetek útján demonstrálja összetartozását s védje meg érdekeit. Ha ez utóbbi cél oly aránylag kicsiny testületben, mint a tapolczai jogászság, kevésbé valószínű is meg: pusztára a collegiális ápolása s a kart foglalkoztató társadalmi kérdések, a hivatással járó jogászai problémák barátságos megbeszélése bőven megadja az ily összejövetelek létjogosultságát. Az első ilyen estély e hó 1-én volt a Kaszap-fele vendéglő éttermében, amelyen a kir. körjegyző s helyettese mellett a kir. járásbírók és a szolgabírók is részt vett a csaknem teljes számban egybejött ügyvédi karral. A jelen voltak kedélyes eszmecsere folytatva éjjelig együtt voltak. Az összejöveteleket minden hónapban megismétlik.

A balitoni vasut első utasa. Csak július 1-én adják át a forgalomnak az új balitoni vasutat, de máris volt egy utasa: Vaszary Koloz hercegprimás volt ez. A hercegprimás ugyanis, mint rendszeren az idén is Balatonfüreden tölti a nyarat. Vasárnap utazik kedvelt nyaralóhelyére s hogy az agg főpásztort megkíméljék a ferasztó hajóutól a kormány megengedte, hogy szalonkocsiját a még meg nem nyílt vonalon vontassák Balatonfüredre.

Rétlecsapolás. A tapolczai vizes rétek lecsapolási munkálatai állandóan folynak. Ujabban békéscsabai kubikusok végzik a munkát. A rétkaszálás idejére a munkálatokat egy időre felfüggesztik.

Ki akar tanító lenni? A csáktornyai álltanítóképző igazgatósága most tette közzé az 1908 — 909-ik iskolai évre szóló felvételi kelleket. A pályázati feltételeket az igazgatóság szívesen megküldi az érdeklődőknek.

A községek új elnevezése. A községek új elnevezésének kötelező használati időpontja még nem volt megállapítható, mert új községi bélyegzők és pecsétnyomókról eddig nem történt gondoskodás.

Pusztítsuk a hernyókat! Kiszámíthatlan az a kár, amely a hernyópusztítás folytán a gazdára hárul, azért minden gyümölcsfajlajdonos úgy a saját, mint a köz javát mozdítja elő a kártékony hernyók pusztításával. Sokféle mód van alkalmazásban, tessék bármelyiket okosan használni es akkor nem kell félnünk úgy a jelenben, mint a jövőben a hernyók érezhető kártételétől.

Öt filléres nikkelpénzek. A pénzügyminiszteriumban elhatározták, hogy legközelebb 5 filléres nikkelpénzeket bocsátanak forgalomba. Ez bizony nagyon üdvös újítás lesz, mert lassankint a csunya és ragályos betegségeket terjesztő rézpénzek kikerülnek majd a használatból, különösen a ketfilléressek, amelyek a pénzzámlálásban is zavart okoznak. Általában kívánatos, hogyha már korona rendszerünk van, ne számítsuk forint es krajcár szerint, ami pedig eddig azért történt, mert a pénznemeknek csak az elnevezését változtatták meg, de nem az egységet. Az egyfilléres hasznavehetetlennek bizonyult, az otromba ötkoronásoknak a kezelése nehéz es így örvendetes, hogy végre olyan pénznem kerül a közönség kezébe, ami részben megszünteti a fölsorolt bajokat. A pénzügyminiszterium egyelőre másfél millió korona értékű ötfillérest fog kibocsátani.

Rendelet a részegség meggátítása iránt Járásunk főszolgabírája szigorú rendeletben hívja fel a jegyzősegeket es tanítókat, hogy a részegség meggátására hatáskörükben közreműködjenek. A nagyfontosságú rendeletet, amelyről a hivatalos rovatban tetetik említés, jövő számunkban bővebben ismertetjük.

Haltenyésztési kísérlet. A földművelésügyi miniszter 5000 darab szivárvány pisztráng ikrát küldött Vastagh Jánosnak, a rétlecsapoló társaság elnökének, hogy kísérletet tegyen a nevezett hal tenyésztésére. Az ikrákat a mult héten helyezték el a fő forrasánál.

A vármegye népesedése. Az alispáni jelentés szerint Zalamegyében a legutóbbi négyedév alatt 4127 gyermek született; az elhunytak száma 3199, tehát a megye lélekszáma 941 lélekkel szaporodott. A szaporodás minden járásban észlelhető, csupán a balatonfürediben következett be apadás, amennyiben itt 83 volt a születések és 94 a halálozások száma. A többi járás népességének szaporodása a következő: tapolczai 70, sümegi 63, zalaszentgróti 34, keszthelyi 36, kanizsai 61, pacsai 75, egerszegi 80, novai 52, lendvai 152, letenyei 77, perlaki 84, csáktornyai 132, Zalaegerszeg város 19, Nagykanizsa város 6.

Hajómenetrend a Balatonon. Folyó évi május hó 1-től május hó 31-ig. Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony és vissza a következő hajómenetrend lesz. Balatonboglárról Révfülőpre indul naponként délben 12 óra 15 pkor es este 7 óra 15 pkor. Révfülőpről Badacsonyra 12 óra 15 pkor. Badacsonyból Révfülőpre délután 4 óra 30 pkor. Révfülőpről Balatonboglárra d. e. 9 óra 40 pkor es d. u. 5 óra 45 pkor.

Pincebetörés. Samu János nemestördemiczi lakos. Lábdi hegyen lévő pincéjét feltörték es abból nagyobb mennyiségű pálinkát loptak el. A tettest nyomozzák.

Hol lakik a böles kádi? Hát hol egyébutt mint a zalamegyei Stropkón. Onnét indítottak menetlevéllel egy utóállításra kötelezett hadkötelest utnak. Kiallították a rendes menetlevelet, melyben természetesen ki volt tüntetve az illető neve, lakhelye, születési éve, vallása, no meg egyéb, ami a személyleíráshoz szükséges. Még ezt sem tartották elégségesnek, így a level végére még odaírták a böles hivatalban, hogy: „*A menetlevéllel utazó hadköteles balvállára az alatt látható pecsétünk van rányomva.*” Képzeltetik nyájas olvasóink a sorozó bizottság hahótáját midőn az ádámkosztümben megjelent hadfi vállán csakugyan ott ékeskedett a hivatalos pecsét: „*A stropkói járás főszolgabírói hivatala.*”

Fagykár. Már május hónap közepe lesz innen-onnan és még alig volt néhány melegebb tavaszi napunk. A mult egész héten eső esett, hideg szél közben. Tegnap reggelre kitisztult az idő, megfagyott és derlepte el a növényzetet. Ujjnyi vastag jég fedte a vízfelületet. A fagy, mint halljuk, az alatt fekvő szőlőkben jelentékeny kárt tett. Egyéb gazdasági növényben kisebb kár van. Bizony bizony ez az év is rosszul kezdődik.

A cigányok bosszúja? A dánosi bünpör korona-tanuja, Lakatos Pista cigánygyermek eltűnt Sopronból. A gyermeket tudvalevőleg a soproni gyermekmenhelyen helyezték el, a menhely pedig inasnak adta egy soproni kávéházba. Innen tűnt el napok előtt a fiú, kit attól féltettek, hogy cigányok kezébe kerül és ezek végrehajtják rajta bosszújukat.

A nagy kir. szab. osztálysorsjegyek nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is óriási kelendőségnek örvendenek, mert nyerevény esélyeik rendkívül előnyösek, tervezetük pedig szolid és kedvező. Gyorsan, váratlanul nagy vagyonhoz jutni, csak nagy szerencse, nagyobb nyerevény útján lehet, ezért ajánljuk, hogy t. olvasóink is tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek Kiss Károly és társ a bankházában (Budapest, Kossuth Lajos u. 13.) sorsjegyet. E hírneves főelárusító részvénytársaság teljesen megbízható és előzékeny. A remény pedig boldogit, és Kiss szerencséje nagy!

Krónika.

Beront a Yildiz-palotába
Egy pár elszánt ifju-török,
Az egész nemzet áll mögöttük,
És millió fegyver zörög.
Reszkette, rogyva áll a szultán
S dadogja az ifjak előtt:
„Tietek minden: hagyjatok csak
Nekem tizenkét kicsi nőt!”

És szól az egyik, — szeme villog,
A mikor a szultánra néz —:
„Ozmánok büszke birodalma
Ítélszék elé idéz,
Mint a hazának árulóját
És mint szent esküjét szegőt.”
Remeg a szultán: „Hagyjatok csak
Nekem tizenkét kicsi nőt!”

És szól a másik csendesebben,
S ravasz mosoly ajkára száll:
„Hát a tizenkét kicsi nővel
Szultánságod miket csinál?
Talán csak nem!?!...“ A földre tüzi
A szultán hirtelen szemét,
S lemondón intve a kezével,
Csak ennyit válaszol: Fenét!

És szól a harmadik török most:
„A mit kívánsz, azt megkapod,
Nem lesz bánthatmad, csak bezárunk,
És úgy kezelünk mint rabot.
S hogy legyen fényes napsugár is
Fogságod szomorú egén,
Tizenkét nőt kapsz, mint kívánod,
Megannyi kicsi lesz, de — vén!”
Fenő.

KÖZGAZDASÁG.

Szőlőink állása.

Egyik előfizetőnk, ki pedig maga is nagyobb szőlőterületnek gazdája, szemünkre hányja, hogy lapunk nem hoz hirt szőlőink állásáról. Ugy vagyunk tisztelt előfizetőnkkel mint egy helybeli borkereskedő a szőlő szomszédjával.

A napokban ugyanis találkozik a két szomszéd és nagy sóhajtozás közben panaszkolja, persze a szegényebbik, hogy mily rosszul fakad a szőlő, mennyi kárt tett a téli fagy és egyéb. — Mint régi ismerős erősen szemébe néz, persze a gazdagabbik és imígy kérdi: ugy-e szomszéd még nem adta el a borát? Erre a kérdésre, elérte a célzást, bezzeg elnevette magát a nemkevesebbé furfangos szomszéd.

A kedves előfizetőnknek is bizonyára megvan a bora és azért várja, hogy rossz híret költsük leendő termésünknél.

Sajnos, e héten már csakugyan hirt adhatunk, hogy biz szőlőink nem a legjobban

teleltek. A korán beállott őszi hidegek miatt sok helyütt, de különösen a levélbetegség folytán ugyanis elgyengült vesszők nem tudtak beérni. Nagyon sok hibás szemet, sőt egész csapokat találni.

Az öregebb tőkék közül sok egyáltalán nem fakad, úgy, hogy rendkívül sok a foltozni való, ami abból is kitűnik, hogy nagy a kereslet az oltványok után, holott kora tavasszal majdnem fél áron kínálták.

Panaszra vagy kétségbeesésre azonban a mi vidékünkön azért ok nincs és ha az időjárás kedvező lesz, lehet még jó termés is. Ha pedig valamivel gyengébb termés lesz, majd tán jobb lesz az ára; nem mindig a sok a jó.

Piaci árak.

Május 1-től.

Liszt:

Buza:	D.	0	1	2	3	4	5	
		44	44	42	40	38	36	22 korona.
Rozs:	I.	II.	V.	K.				
	34	32	17	16				korona.
Tengeri:	Liszt	kása	dara					
	24	26	22					korona.

Gabona:

Buza	Rozs	Tengeri	Árpa	Zab	Burgonya
25	20	19	19	19	9 kor.

HIRDETÉSEK.

ELADÓ ház a Fő-utcától 50 méterre. Értekezni lehet Kis Kálmánnal, kir. közjegyzői irodában.

Kiadó a Fő-utcán egy csinosan butorozott szoba f. é. június 1-től kezdve. Felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

Eladó 12 személyre való ezüst evő készlet — 96 drb. — szárvasbőr tokban 400 koronáért.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

1810/909.

Tapolcza község előjáróságától.

Hirdetmény.

Közzé teszem, hogy az országgyűlési képviselőt választók névjegyzéke irodámban f. hó 5-étől 15-ikéig közszemlére kitéve van, az a hivatalos órák alatt betekinthező.

1804/909.

A járási főszolgabíró ur 2230/909 sz. rendelete alapján közzéteszem, hogy mindazon egyének, kik nyilvános helyen botrányt okozó részeg állapotban jelennek meg, valamint azok, akik mást szándékosan lerészegítenek, 50 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtatnak.

Mindazon korcsmáros, aki részeg embernek italt ad, tekintet nélkül arra, hogy az illető hol került részeg állapotba, 100 koronáig terjedő pénzbírsággal lesz büntetve, ismétlés esetén pedig engedélye fog elvonatni.

1447/909.

A nagymélt. m. kir. földművelésügyi miniszter ur 100 korona jutalomban részesítette Virág György bérrest. A jutalom és a diszoklevél május 9-én d. e. 11 órakor fog a jutalmazottnak a tanácssteremben Főszolgabíró ur által átadatni. Ezen ünnepélyre a gazaközönséget s a gazdasági cselédekét és munkásokat meghívom.

Tapolcza, 1909. május 5.

Horváth Jenő
főjegyző.

L Ö W Y B.

.: könyv- és papirkereskedése .:

TAPOLCZA. (Cséby-ház).

Szépirodalmi művek, üzleti- és imakönyvek, zeneművek, ifjusági iratok és képes könyvek, irodaszerek, levélpapírok és ügyvédi nyomtatványok mérsékelt áron és nagy választékban kaphatók.

Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársaság.

Értesítés.

Értesítjük a t. közönséget hogy a minden tekintetben megbízható jó hírek örvendő „Adria” biztosító társulat főügynökségét elvállaltuk és így módunkban áll a biztosítás minden ágában, legelőnyösebb feltételekkel a t. érdeklődő közönség érdekeit szolgálni.

Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársaság
IGAZGATÓSÁGA.

A szabadalmazott eredeti

„AUSZTRIA”

(Austria-Spritze System k. k. Landwirtschaftsgesellschaft Wien, Nechwile.)

permetező gépekből sikerült egy nagyobb mennyiséget gyári áron alól megszereznem, így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönségnek

egyszerű szóróval 32 korona
kettős szóróval 37 koronába

számíthatom darabját.

Ezenkívül raktáron tartom a híres önműködő **Columbus**, — (Peremtoni Nagy Ákos m. kir. honvéd őrnagy találmánya.) és eredeti **Vermorel** permetezőket.

Erdélyi Pál

vaskereskedő, szőlészeti és mezőgazdasági gépek raktára, Tapolczán.

A legjobb fém-tisztítószer

Fogyasztás évente
60 millió doboz.



Mindenütt kapható.

PREISZ MANÓ

cim-, szobafestő és mázó,

Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cim-, templom-, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb ára mellett.

Gold Józefa, Tapolcza Csobánczi u. 12
Ajánlja műharisnya kötődését, elvállal minden e szakmába vágó munkát ugymint közönséges és finom harisnyák kötését, fejelését és javítását. Ugyanott egy csinosan butorozott szoba külön bejáratral kiadó.



Hocz Gergely

gépjavító műhelye, gazdasági és szőlészeti gépraktára

Tapolczán.

Ajánlja az összes gazdasági és szőlészeti gépek alapos javítására berendezett gépjavító műhelyét.

Nagyválasztéku gépraktárát melyben az összes gazdasági, szőlészethez szükséges gépek gyári áron beszerezhetők.

Permetezők, szab. szénkéneg feeskendők, borsajtók, szőlőtörők, nagyon egyszerű borszivattyu gépjei melyek szüreti alkalomkor is legjobban megállják helyüket, az eddigi szivattyukat felülmulja tartosságban és egyszerű kezelésben, teljes felszereléssel fegfinomabb gumi tömlőkkel és csapokkal mindenkor kaphatók.

Különös figyelemre méltatja a szab. Rákoczi pemetező gépjeit, mely munkaképességben, is megegyezik annyit képes végezni mind az eddigi forgalomban levő permetezők, nincs gumi kiszakadás és így nincs munkazavar.

Permetezőkhöz szükséges alkatrészek és felszerelések gyári áron, gumitárcsák jótállás mellett, sodronyfonatok bármely méretben.

Kerékpárhoz szükséges összes alkatrészek külső, belső gumik kaphatók.

**Szőlőajtvány keresők
figyelmébe!**

Különféle I-ső és II. osztályu Ripária Portalis s Rupestris Monticola alanyu gyökeres fáajtványokkal, valamint II. osztályu vadvesszővel, nemkülönben többféle szőlőfajokból, közte a felkarolt Muscat Ottonel-ből, sima hazai vesszővel is szolgál és ebbeli szives megke- reséseket kér:

**Gróf Deym János szőlőgazdasága
Lesenczetomaj, Zalamegye.**

Szokványszerűségért és fajtisztaságért szavatolunk.

HIRSCH JÓZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból.
Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsir, háj és zsirszalonna.
Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.
NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDÉ
Legolcsóbb napi árak.

PAUK VILMOS
vaskereskedése

TAPOLCZA.
Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, **Nechwile Fenencz** szabadalmazott „AUSZTRIA” permetező egyedüli készítőjének **főraktára**, továbbá **önműködő Rákóczy, légnymásu, Mayfarth és Eclier vermores permetezők**, melyeket gyári áron bocsátok rendelkezésre.
Szénkénegezők (Egyszerűség). **Borszivattyúk és tömlők** (Heinrich rendszer). **Ekék, Kayser varrógépek golyos csapágyal.**
továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekből, Lütichi és Pieper vadászfegyverekből, mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből.**
Nehéz első rendű AUSZTRIA permetezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

Kovald Péter és fia
cs. és kir. szab. kelme- szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviseletet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Hajós Jenő Tapolczán

vette át a képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszitó és butorszővetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

Probára ingyen!
KELTETŐ GÉPEK
kisérletre adatnak,
Keltető gépek a legjobbak és legolcsóbbak.
Keltető gépek. melyekből egész magyarhonból száznál több legfényesebb bizonylat és értesítés rendelkezésre áll
Keltető gépek tyuk, kacsa, fogoly, fácán és ludtojásokra.
Keltető gépek havi részletfizetésre.
Ezen keltető gépeket
„Ausztia-Hungri“ névvel egyedül gyárt:
MÜCKE G.
Reisenberg 14., bei Wien.

„Ausztia“ permetező név alatt az utolsó számban egy budapesti cég olcsóbb áron, silányabb minőségű permetezőt hirdetett, amely azt a látszatot kelti, mintha az a valódi szabadalmazott „Ausztia“ permetező volna.

A szabadalmazott

„AUSZTRIA“

permetezőgépeknek egyedüli készítője

figyelmezteti az érdekelteket, hogy a valódi „Ausztia“ permetezők a következő felirással vannak ellátva: „Austria-Spritze System k. k. Landwirtschaftsgesellschaft Wien. Nechwile“ és kéri, hogy a csak „Ausztia“ felirással készített permetezőgépek által ne hagyja magát tévutra vezetni, s amelyek a jelzett felirással nincsenek ellátva, utasítsa vissza.

A híres szabadalmazott „Ausztia“ permetezőgépek **Paúk Vilmos** vasárúkj és mezőgazdaságigépek raktárában **Tapolczán** kaphatók.

Nechwile Ferenccz
szőlészeti eszközök-, pinczefelszerelés és rézárak gyára
Wien, V. 1. Margarethenstrasse 80.



V. évfolyam

Szerkesztő: Ké...

Régen letet adot amelyek résztülvitte a járásban azon álda ról megye amelyek törvényisz Vagy nem sek, gyilk déseknek tetülő páli lások, per tak indító

Az egy rányos re szól a járá A rendelet szempontja hozzuk:

Valamennyi Intézkedés lása iránt.

Napról-nap hogy járáson kereselből é kás — min valósággal rokon alkoh ságába dült

A halasi kódtak belé tudományt. nem a legjo nak, nem tu gasztalja, S hogy valam ma is a n 79-re. Annak heptikás, cs szönhetem, e mert ő volt bennünket, u arcunk. Mikó megismertem fozás nélkül leirhatatlan református is tosan, nagyo raimat. Ez a poétikus érz bennem, ha telteljes, sziv el akartam csak az volt ressek az ip és a becsület ling tanár ur zésre tudok tőle.

Arról az é nek mesélni, vesén beszélte A Gramme a helyen már